

ZƏFƏR BİZİMDİR

Arzu HACIZADƏ,
Abdulla Şaiqin mənzil muzeyinin elmi əməkdaşı

Abdulla Şaiq Talıbadə ədəbiyyatın bütün sahələrində fəaliyyət göstərən, həqiqəti hər şeydən uca tutan, tərəqqi və yüksəliş yolunda fədakarcasına çalışan bir sənətkar olmuşdur. Şaiq - ədəbiyyatşünas, Şaiq – lirik-romantik şair, Şaiq – nasir, Şaiq – dramaturq, uşaq ədəbiyyatının yaradıcılarından biri, Şaiq görkəmli müəllim, maarif və mədəniyyət xadimi idi. Azərbaycan ədəbiyyatının və maarifinin böyük bir nəslə Şaiqdən dərs almış və onun tələbəsi olmuşdur.

A.Şaiq ömrünün böyük bir hissəsini inqilabdan əvvəlki zamana təsadüf edir. Uşaqlığını və ilk gəncliyinin bir neçə ilini çox müqəddəs saydığı Xorasanda keçirmişdir. Şaiq mürəkkəb bir dövrdə yaşamışdır: Azərbaycanın Sovet dövrünə qədərki XX əsrin əvvəlləri və Sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonrakı illər.

1941-ci il iyunun 22-də faşist Almaniyası qəflətən ölkəmizə hücum etdi, Böyük Vətən müharibəsi başlandı. “Hər şey cəbhə üçün, hər şey qələbə üçün” şüarı hamını müdafiəyə çağırırdı. Vətənin ağır günlərində qələmini süngüyə çevirən altmış yaşlı Şaiq ilk gündən “Zəfər bizimidir” şeirini yazdı. Vətən məhəbbəti, xalq gücü, el-obaya bağlılıq həmişə Şaiq yaradıcılığının əsas mövzusu olub. O, ağır müharibə günlərində zəhmətkeşlər və şagirdlərlə görüşüb azadlıq uğrunda canından keçən Babək, Cavanşir, Koroğlu, Qaçaq Nəbi, Səttərخان kimi qəhrəmanların hünərindən danışır, ön və arxa cəbhədə

vətəni müdafiə edən igidləri ruhlandırır.

Vətən göylərini qara buludlar aldığı zaman qocaman ədib yenə də böyük həvəslə işləyirdi. Onun bu illərdə qələmə aldığı “Vətən nəğməsi”, “Döyüş nəğməsi”, “Hitlerin yuxusu”, “Kiçik qəhrəman” və “Eloğlu”, “Vətən” pyesləri oxucular tərəfindən böyük həvəslə oxunurdu.

Vətən müharibəsi illərində Şaiq Gənc Tamaşaçılar Teatrında Ədəbi Hissə Müdiri idi. Teatrın repertuarını müxtəlif janrlarda, xüsusilə də vətənpərvərlik mövzusunda yazılan əsərlərlə zənginləşdirmək üçün çalışırdı. Burada A.Şaiqin “Vətən” pyesinin ilk tamaşası da müvəffəqiyyətlə keçmişdir. Şaiq cəbhədəki dostları ilə məktublaşırdı. 1941-ci ildə şair M.Seyidzadə Cənubi Azərbaycan sovet ordusunun “Qızıl əsgər” qəzetində çalışırdı. O, “Mənəvi bir ata, böyük müəllim, əziz dost” adlandırdığı Şaiqə tez-tez məktub yazır, ədəbi mühitdəki yenilikləri öyrənirdi.

1945-ci ilin yanvarında Şaiqin səhhəti pozuldu. Beş ildi ki, müalicə olunmurdu. Lakin hər gün cəbhədən gələn qələbə müjdəsi onun könlünü qanadlandırır. Qələbə günü yaxınlaşırdı. Şaiqin qəlbinin dərinliyində qələbə işığı, ümid çırağı yandı. Baharın gəlişi yurdumuza sevinc və fərəh gətirdi. Mayın 9-da xalqımız Böyük Vətən müharibəsində alman faşizmi üzərində qələbə çaldı. Qələbə Şaiqə yeni qüvvə verdi. “Zəfər müjdəsi” və “Zəfər nəğməsi” şeirlərini yazdı. O öz xalqına gözyaşdınlığı verib, bu böyük el bayramına

xoş nəğmələr qoşaraq yazırdı:

Gözün aydın, ey müzəffər
xalqımın oğlu, qızı!

Gözün aydın, doğdu artıq
şanlı zəfər ulduzu!

Gözün aydın, gecə-gündüz
yol gözləyən analar!

Ey gəlinlər, ey bacılar,
qalxın ki, toy-bayram var!

Qocaman şairin qəlbi həmişə vətən və xalq üçün döyünürdü. O öz əsərlərində xalqımızın misilsiz qələbəsindən, azadlıq və yüksəlişindən danışırdı. Qələbə müjdəli bu bahar Şaiqin ailəsinə də sevinc bəxş etdi. Böyük oğlu (akademik Kamal Talıbzadə) Kamal Azərbaycan Dövlət Universitetini müvəffəqiyyətlə bitirib Akademiyanın aspiranturasına qəbul olundu.

A.Şaiq tez-tez məqalələri ilə mətbuatda çıxış edirdi. "Həqiqət bizimdir, zəfər bizimdir" məqaləsində, "Azadlıq bütün baxtiyarlığın anasıdır", – deyən şair, azadlıq aşiqi olan babalarımızın Vətən və azadlıq yolunda fədakarlıq göstərdiklərini böyük iftixar hissi ilə qeyd etmişdir.

İllər keçdikdən sonra, çox təəssüf ki, babalarımızın göz bəbəyi kimi qoruduqları o torpaqları biz qoruya bilmədik. Azərbaycanın üzərini yenidən qara buludlar aldı. Süfrəmizin başında əyləşib çörəyimizi kəsən erməni "qonşularımız" bizə düşmən çıxdı. Vətənimizin müqəddəs torpaqlarını öz murdar əməlləri ilə ələ keçirmək istəyən erməni işğalçılarından tezliklə təmizləyəcəyik. Buna görə də məktəblərdə, ədəbi-bədii gecələrdə tez-tez hərbi vətənpərvərlik ruhunda tədbirlər keçirilməlidir. Gənclərimizi Şaiq məktəbinə cəlb edib onun əsərlərini təbliğ etməliyik. Çünki Şaiq gözəl insan olmaqla yanaşı, həm də Vətəni sevən bir şəxsiyyət olmuşdur.

HƏPİMİZ BİR GÜNƏŞİN ZƏRRƏSİYİK

*"Bu şeir Abdulla Şaiq
yaradıcılığının manifestidir"*

Akademik Kamal TALIBZADƏ.

*Azərbaycanın görkəmli şairi
Abdulla Şaiqin bu misralarında
bütöv bir xalqın qardaşlıq və sülh
arzuları, istəkləri özünün parlaq
təzahürünü tapmışdır.*

*Poulo LEMBO,
BMT-nin İnkişaf Proqramının
Azərbaycandakı nümayəndəsi,
1995*

*Əsrlərdən bəri zülmə alışan,
Qan içən, qan qusan, ey şər insan!
Aldımı qəlbini zi qisvəti-şum?
Yakdımı ruhunuzu badi-səmun?
Görünürmü sizə xoş qanlı həyat?
Unudulmuş bəşəriyyət, heyhat!
Həpimiz bir yuva pərvərdəsiyiz!
Həpimiz bir günəşin zərrəsiyiz!
Ayıramaz bizləri təğyiri-lisan,
Ayıramaz bizləri təbdili-məkan.
Ayıramaz bizləri incil, quran,
Ayıramaz bizləri sərhəddi-şəhan.
Ayıramaz bizləri ümmani mühit,
Ayıramaz bizləri səhrayi-bəsit.
Ayıramaz bizləri həşmətli cibəl
Ayıramaz: şərq, cənub, qərb, şimal.
Yetişər kinü-ədavət daşımaq,
Qoxumuş məzbəhlərdə yaşamaq.
Uzadın dəsti-üxüvvər sıxalım.
Rişeyi-zülmü, nifaqı yıxalım!
Qəlbimizdə yaşasın möhrü vəfa.
Verəlim bir-birinə dəsti-vəfa.*